

OBS Noordewier

Schooljaarplan 17-18

Inhoud

Inleiding..... blz 3

Doel van de schoolontwikkeling 2017-2018 ... blz 5

Het implementatieproces.....blz 9

Evaluatie.....blz 14

Inleiding

De focus van de schoolontwikkeling van het schooljaar 2017-2018 is begrijpend luisteren en begrijpend lezen. Voor dit onderwerp is gekozen omdat de leerresultaten wisselend zijn, het plezier (en de motivatie) van de leerlingen in de lessen minimaal is en de leerkrachten dit vak didactisch gezien het meest lastig vinden.

In de zelfevaluatie¹, alsmede het tevredenheidsonderzoek² en het inspectie-onderzoek³ hebben we gezien dat de condities op orde zijn: het pedagogisch handelen, het klassenmanagement, de kwaliteitszorg en het onderwijskundig leiderschap.

Op het gebied van de didactische vaardigheden en de leerlingenzorg was het beeld minder eenduidig. De geformuleerde conclusies en beleidsconsequenties⁴:
Leerlingenzorg; is op orde, maar heeft op enkele onderdelen aandacht.

Consequenties voor ons beleid:

- Kennis verwerven betreffende analyseren en evalueren.
- Vertalen van die gegevens naar doelen.
- De doelen vertalen naar het handelen in de klas.

Toereikend leerstofaanbod; *is op orde, maar heeft aandacht.*

Consequenties voor ons beleid:

De leerlingen (en hun ontwikkeling) steeds beter leren kennen en daarnaar handelen voor wat betreft:

- het aanbod; verbreding en samenhang aanbrengeen,
- de manier waarop de lessen worden aangeboden (rol leerkracht),
- de actieve rol en het eigenaarschap van de kinderen hierin,
- aansluiten bij hun belevingswereld,
- ict-aanbod op peil brengen; aandacht voor programmeren en differentiëren.

¹ Zelfevaluatie obs Noordewier, januari 2017.

² Tevredenheidsonderzoek leerlingen, leerkrachten, ouders en management obs Noordewier, november 2016.

³ Inspectiebezoek obs Noordewier, februari 2017.

⁴ Voor de volledige tekst: zie Zelfevaluatie obs Noordewier.

Leertijd goed benut: *is op orde, maar heeft aandacht.*

Consequenties voor ons beleid:

- Afstemming op de behoefte van meerbegaafde leerlingen; onderzoek en vertalen in leerkrachtengedrag.
- Meer aansluiten bij de belevingswereld van kinderen; onderzoek en vertalen in leerkrachtengedrag.

Convergente differentiatie; *is een belangrijk aandachtspunt.*

Consequenties voor ons beleid:

- Steeds beter de huidige leerlingen leren kennen en aanbod en begeleiding daarop afstemmen.
- Kennis verwerven over hoe kinderen leren en dit toepassen in het leerkrachthandelen.
- Kennis verwerven van meer- en hoogbegaafdheid.
- Kennis verwerven over het signaleren van meer- en hoogbegaafde leerlingen.
- Vormgeving aanbod en begeleiding van meer- en hoogbegaafde leerlingen.

Goede instructie met aandacht voor “leren leren”: *is een belangrijk aandachtspunt.*

Consequenties voor ons beleid:

- Voortzetten niveau uitleggen.
- Meer kennis van het “leren leren” verwerven en hoe dit vorm te geven in de klas.
- Meer kennis van het activeren van kinderen verwerven en hoe dit vorm te geven in de klas.

Activerend onderwijs; *is een belangrijk aandachtspunt.*

Consequenties voor ons beleid:

- Kennis van de theorie van het activerend onderwijs verwerven.
- Deze kennis vertalen in leerkrachtgedrag.

Bovenstaande beleidsvoornemens gaan we komend jaar onderzoeken, aanpakken, volgen en evalueren in/ met/ voor het vak begrijpend lezen, begrijpend luisteren.

Doel 4

Didactiek

Doel	De leerkracht	De leerlingen zijn actief betrokken	De leerkracht
Activerend onderwijs activerende directe instructie indicator 4 ⁶ : 4.2 (scaffolding)-4.4 (duidelijkheid)-4.6 (activering)-4.8 (feedback) indicator 8: (betrokkenheid leerlingen) indicator 9, verantwoordelijkheid leerlingen voor organisatie en proces	4.1 maakt duidelijk hoe de les inhoudelijk aansluit bij voorgaande lessen 4.2 verduidelijkt de lesdoelen 4.3 maakt voor leerlingen de inhoudelijke opbouw van de les inzichtelijk	8.1 er is een goede individuele betrokkenheid van leerlingen bij de instructie	De leraar: 9.1 benut middelen die zelfstandig werken en leren mogelijk maken 9.2 biedt leerlingen een structuur om zelfstandig te werken 9.3 biedt leerlingen keuzemogelijkheden
	4.4 geeft duidelijke uitleg van de leerstof en opdrachten 4.5 maakt passend gebruik van didactische hulpmiddelen 4.6 betreft alle leerlingen bij de les	8.2 leerlingen werken op betrokken wijze aan hun taak	9.4 stelt zich coachend op en helpt op aanvraag 9.5 leert leerlingen hun leerproces en leerresultaat zelfstandig evalueren 9.6 bevordert dat leerlingen samenwerken
	4.7 hanteert bij uitleg werkvormen die leerlingen activeren 4.8 geeft feedback aan leerlingen 4.9 gaat na of de lesdoelen bereikt zijn	8.3 leerlingen zijn actief gericht op leren	9.7 leert leerlingen op doelmatige wijze samenwerken 9.8 geeft leerlingen feedback op getoonde zelfstandigheid en kwaliteit samenwerken

⁶ Kijkwijzer L&E

Uitvoeren convergente differentiatie afstemming instructie en verwerking, indicator 7	7.1 differentieert in (instructie- of verwerkings-) tijd		
	7.2 stemt de verwerking van de leerstof af op kennis over hoe leerlingen leren		
	7.3 stemt instructie af op kennis over hoe leerlingen leren (en wat leerlingen weten)		
	7.4 het taalgebruik van de leerkracht past bij de taalbehoeften van de leerlingen		
Goede instructie met aandacht voor leren leren (indicator 5 , strategieën voor denken en leren)	5.1 leert leerlingen strategieën voor denken en leren 5.2 laat leerlingen hardop denken		
	5.3 laat leerlingen reflecteren op oplossingsstrategieën en hun eigen aanpakgedrag 5.4 stimuleert reflectie door middel van interactieve instructie- en werkvormen		
	5.5 stimuleert het hanteren van controleactiviteiten 5.6 bevordert het toepassen van het geleerde		

Doel	Hoe
Verbeteren kwaliteit onderzoek en analyse⁷, indicator 6 : systematisch volgen van vorderingen	6.3 analyseert <i>waar</i> leerlingen uitvallen en opvallen
	6.4 analyseert <i>waarom</i> leerlingen uitvallen en opvallen en reflecteert op eigen handelen
	6.5 plant en registreert interventies naar aanleiding van analyse en reflectie

Het implementatieproces

Uitgangspunt voor de kwaliteitsverbeteringen zijn de acht principes van kwaliteitszorg naar strategisch management⁸:

1. Weet wat werkt.
2. Focus op het positieve.
3. Dialoog stuurt.
4. Zet in op mensen.
5. Geen klant maar partner.
6. Omarm kleine stappen.
7. Onderzoek als interventie.
8. Willen weten = meten.

Deze interventies zetten we in om onze doelen te bereiken. De condities kwaliteitszorg, het onderwijskundig leiderschap, de professionele cultuur en het huidige klassenmanagement zijn in die mate aanwezig dat de school een goede kans van slagen heeft in het verwezenlijken van de doelstellingen.

In het jaarplan zijn de momenten gemarkeerd waarop we spreken over de vakinhoud, de didactiek en de motivatie van de leerlingen. Er zullen klassenbezoeken plaats vinden, door de directeur en bij elkaar. Er zijn momenten van collegiale consultatie gepland. De ouders worden betrokken bij de leerdoelen en de begeleiding begrijpend lezen, luisteren met als doel hun kind te kunnen ondersteunen. In november vindt een ouder-kind-leerkrachtgesprek plaats om het eigenaarschap van de leerlingen te verhogen. Het portfolio wordt uitgebreid om inzichten en behaalde mijlpalen vast te leggen, wat motivatie-verhogend kan werken.

⁷ Zie ook het document Handelingsgericht Werken op obs Noordewier.

⁸ Kwaliteitszorg heeft een geest? Van Beekveld en Terpstra.

In tijd ziet het ontwikkelingsschema er als volgt uit:

A. Zomer- tot herfstvakantie:

1. De leerlijnen worden in beeld gebracht en besproken in het team.
2. Bespreken kijkwijzer L&E, met het team van De Getijden en de Jansenius.
3. Startgesprek met ouders: ouders geven informatie over hun kind, de leerstijl wordt besproken, de motivatie. Documenten over leerstijlen en motivatie minimaal een week van tevoren naar ouders sturen.
4. De weektaak. Accent op de werkhouding en effectieve tijd.

B. Herfst- tot kerstvakantie:

1. In het ouder- kindgesprek krijgen ouders en leerling zicht in de leerlijnen en er wordt een doel afgesproken.
2. Bespreken didactiek begrijpend lezen, luisteren, met het team van De Getijden en de Jansenius.
3. Eerste ronde klassenbezoeken begrijpend lezen, begrijpend luisteren. Werken aan POP.
4. Bladzijde begrijpend lezen, luisteren in het portfolio.

C. Kerst- tot voorjaarsvakantie:

1. Tweede ronde klassenbezoeken begrijpend lezen, begrijpend luisteren; collegiaal. Werken aan POP.
2. Maken portfolio; de bladzijde begrijpend lezen, luisteren met je collega's in de bouw.
3. Bespreken, begrijpend lezen, luisteren: hoe leren de leerlingen?
4. Bespreken samenvatting eerste ronde klassenbezoeken.
5. Afspraak weektaak schoolbreed (nuance ivm leeftijd).

D. Voorjaarsvakantie- tot meivakantie:

1. Regelmatig bespreken (in de bouw) vorderingen leerlingen.
2. Bespreken: hoe ziet een rijke leeromgeving begrijpend lezen, luisteren eruit?
3. Oudergesprek; portfolio (maart).
4. Derde ronde klassenbezoeken begrijpend lezen, begrijpend luisteren. Werken aan POP.
5. Bespreken samenvatting tweede ronde klassenbezoeken.

E. meivakantie- tot de zomervakantie:

1. Maken portfolio; de bladzijde begrijpend lezen, luisteren met je collega's in de bouw.
2. Bespreken de gevolgen van onze bevindingen (A3, B3, C3) voor het aanbod, de tijd, de didactiek, het monitoren en signaleren, de leermiddelen, enz. Besluit nemen voor 18-19.
3. Kindgesprek; evaluatie van de doelen (november)
4. Oudergesprek; portfolio (juli).
5. Bespreken samenvatting derde ronde klassenbezoeken.

Hieronder vermelden we het rooster van de teamvergaderingen⁹

Maandag, dinsdag of donderdag van 15.00 tot 16.30 uur, woensdag van 13.30 tot 15.00 uur

Datum	Onderwerpen	Wie
Do 31 augustus (10.30-12.00 uur)	- Gouden Weken - taakverdeling	- Olga - allen
Do 7 september	- begrijpend lezen, luisteren: de leerlijnen - Begrijpend luisteren, lezen: monitor motivatie en plezier.	- allen (C-S-H)
Di 19 september.... De G Jansenius	- Uitleg kwaliteitszorg L&E (zelfevaluatie, observatie-instrument) - begrijpend lezen, luisteren; uitwisselen	-S-Wemy -Teams
Woe 4 oktober	- begrijpend lezen, luisteren: de leerlijnen - de weektaak	- allen (C-S-H) -allen
Di 17 oktober, evt met De G en Jansenius	- begrijpend lezen, luisteren: motivatie en werkhouding (tevens voorbereiding ouder-kind- leerkrachtgesprek november) -	-Aukje
Do 2 november	- begrijpend lezen, luisteren: didactiek -	- allen (C-S-H) -
Do 16 november	- begrijpend lezen, luisteren: didactiek	- allen (C-S-H)

⁹ Inclusief enkele andere onderwerpen.

(margemiddag)	<ul style="list-style-type: none"> - begrijpend lezen, luisteren: bladzijde voor portfolio, gevolgen voor het rapportgedeelte? - (tussen)verslag van de onderzoeken en proeftuintjes: <p>Jose: voortgezet technisch lezen. Anne Gre: ww.spelling. Barberdina: 1 kind, 1 plan. Olga: weektaak/ planning/ groepsplan.</p>	- Wie?
Do 30 november Evt met De G	<ul style="list-style-type: none"> - begrijpend lezen, luisteren: didactiek - de weektaak 	<ul style="list-style-type: none"> - allen (C-S-H) - allen
Di 12 dec	<ul style="list-style-type: none"> - begrijpend lezen, luisteren: didactiek - begrijpend lezen, luisteren; motivatie en werkhouding 	<ul style="list-style-type: none"> allen (C-S-H) Aukje
Di 16 jan	<ul style="list-style-type: none"> - begrijpend lezen, luisteren: samenvatting klassenbezoeken - maken bladzijde begrijpend lezen, luisteren voor het portfolio (samen invullen) 	<ul style="list-style-type: none"> - S -allen
Do 1 februari	<ul style="list-style-type: none"> - begrijpend lezen, luisteren: hoe leren de lln? - begrijpend lezen, luisteren: voorbereiden lesgeven door de specialist (rooster, organisatie) 	<ul style="list-style-type: none"> - allen (C-S-H) -allen
Di 13 feb	<ul style="list-style-type: none"> - begrijpend lezen, luisteren: hoe leren de lln? - begrijpend lezen, luisteren: voorbereiden lesgeven door de specialist (rooster, organisatie) - afspraken weektaken 	<ul style="list-style-type: none"> - allen (C-S-H) -allen -allen
Di 13 maart margedag, 's middags datamuur	<ul style="list-style-type: none"> - begrijpend lezen, luisteren: een rijke leeromgeving - datamuur, trend en analyses - (tussen)verslag van de onderzoeken en proeftuintjes: <p>Jose: voortgezet technisch lezen. Anne Gre: ww.spelling. Barberdina: 1 kind, 1 plan. Olga: weektaak/ planning/ groepsplan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -allen (C-S-H) -Aukje, allen
Woe 21 maart	<ul style="list-style-type: none"> - begrijpend lezen, luisteren: didactiek en samenvatting 2^e ronde klassenbezoeken (collegiaal) - begrijpend lezen, luisteren: een rijke leeromgeving (ook aanbod) 	<ul style="list-style-type: none"> - allen - allen (C-S-H)
Woe 4 april	<ul style="list-style-type: none"> - begrijpend lezen, luisteren: bespreken van de leerlingen per bouw; de vorderingen van de ind. leerlingen en de aanpak de komende tijd. - 	- allen

Woe 11 april margedag	L&E-dag	
Do 19 april	- begrijpend lezen, luisteren: een rijke leeromgeving (ook aanbod) -	- allen (C-S-H)
Woe 16 mei	- begrijpend lezen, luisteren: - (tussen)verslag van de onderzoeken en proeftuintjes: Jose: voortgezet technisch lezen. Anne Gre: ww.spelling. Barberdina: 1 kind, 1 plan. Olga: weektaak/ planning/ groepsplan.	-allen (C-S-H)
Di 29 mei	- begrijpend lezen, luisteren: didactiek en samenvatting 3 ^e ronde klassenbezoeken - begrijpend lezen, luisteren: bespreken van de leerlingen per bouw; de vorderingen van de ind. leerlingen en de aanpak de komende tijd.	- S - allen (C-S-H)
Di 12 juni	- begrijpend lezen, luisteren: keuze en beleid voor komend jaar (aanbod, organisatie, monitoren, registratie, leertijd, differentiatie, leermiddelen, didactiek) - planning 18-19 - taakverdeling	- allen -AG -AG
Do 28 juni (datamuur?)	- datamuur, trend en analyses -verslag van de onderzoeken en proeftuintjes: Jose: voortgezet technisch lezen, evt afspraken: Anne Gre: ww.spelling. Barberdina: 1 kind, 1 plan. Olga: weektaak/ planning/ groepsplan. Begrijpend luisteren, lezen: voortgang monitor motivatie en plezier. schoolontwikkeling 18-19 - begrijpend lezen, luisteren: bespreken van de leerlingen per bouw; de vorderingen van de ind. leerlingen en de aanpak de komende tijd.	-Aukje -allen

Evaluatie

We hebben de volgende doelen gesteld, aan het einde van het schooljaar 2017-2018:

1. Is de kennis van de leraren van de vakinhoud van begrijpend luisteren en lezen vergroot.
2. Is de kennis van de leraren van de didactiek van begrijpend luisteren en lezen vergroot.
3. Is het aanbod begrijpend luisteren, lezen aantrekkelijk en uitdagend en sluit aan bij de belevingswereld¹⁰ van de leerlingen.
4. Zijn de didactische vaardigheden vergroot.
5. Zijn de resultaten voldoende.
6. Is het plezier van de leerlingen in de lessen verhoogd, monitoren door middel van een vragenlijst(je) aan het begin en het einde van het schooljaar.
7. Is de motivatie van de leerlingen in de lessen verhoogd, monitoren door middel van een vragenlijst(je) aan het begin en het einde van het schooljaar.

We zijn tevreden als:

1. Alle leerkrachten actief hebben deelgenomen aan het ontwikkeldoel door zich te verdiepen in vakinhoud en didactiek.
2. Alle leerkrachten een bijdrage leveren door (deel)onderzoek en/ of door iets te ontwikkelen.
3. Als alle leerkrachten zich inzetten het niveau van de didactische vaardigheden te verhogen door middel van kennis van vakinhoud en didactiek, klassenbezoeken, ontvangen en geven van feedback en werken met een POP¹¹. Streefdoel: alle leraren scoren op het observatie-instrument¹² een voldoende, met name indicator 4 (activerende directe instructie), indicator 5 (strategieën voor denken en leren), indicator 6 (systematisch volgen van vorderingen) indicator 7 (afstemming instructie en verwerking), indicator 8: (betrokkenheid leerlingen), indicator 9 (verantwoordelijkheid leerlingen voor organisatie en proces).
4. De leerresultaten verhoogd zijn. Streefdoelen op schoolniveau: I,II: 60% en I,II,III: 80% (behaald in februari 2017: 53% I,II en 74% I,II,III)¹³.
5. Het plezier van de leerlingen in de lessen verhoogd is. Streefdoel: 80% van de leerlingen heeft plezier in de lessen begrijpend lezen, luisteren.
6. De motivatie van de leerlingen in de lessen verhoogd is. Streefdoel: 80% van de leerlingen is zet zich de lessen begrijpend lezen, luisteren goed te volgen en te maken en is gemotiveerd te streven naar steeds betere resultaten.
7. We in staat zijn een goede keuze te maken voor een uitdagend aanbod, passend bij de belevingswereld van de leerlingen.
8. We in staat zijn om de leeromgeving (in het nieuwe gebouw) rijk en uitdagend in te richten.

¹⁰ Vragen hieromtrent opnemen in het vragenlijst(je) plezier en motivatie.

¹¹ Persoonlijk Ontwikkel Plan

¹² Kijkwijzer L&E, versie maart 2017.

¹³ Zie evaluatie schooljaarplan 2016-2017 en het document Trendanalyse eindtoetsing Noordewier.